

Jako prehistorický monument vypadá strom Dračí krve (*Dracaena cinnabari*), jehož gigantické větve vytvářející tvar houby či deštníku jsou právě znakem prastarosti rostliny. Tyto dračince na souostroví Sokotra, které patří Jemenu, jsou hlavním příkladem zdejších endemitů. Celá třetina z 900 druhů rostlin roste pouze tady.

Když Alexandr Veliký vydal rozkaz k dobytí Sokotry, byla to už živoucí fosilie. Dnes fascinuje zoology i botaniky. Ostrovy Sokotra jsou divem přírody, která se nadále snaží obřínout se před dopadem rozvoje.

Galapágy Indického oceánu

Sokotra jako by se nořila ze snu. Tady se z okurek stávají stromy a prapodivné rostliny ve tvaru deštníku krvácejí pryskyřicí intenzivní rudé barvy. Před deseti milióny let se ostrovy oddělily od Afrického rohu a od té doby jako by se tu zastavil čas. Na Sokotře se všechno řídí nejednoduššími zákony přírody, silou věčné izolace, jež se odráží ve fauně i floře, jaké nelze najít jinde na planetě.

Tento památník biodiversity nazývají Galapágami Indického oceánu. Absence býložravců umožnila, aby okurky dosahovaly pěti metrů, aby pouštní růže kvetly na kmeni tvaru vinného měchu a aby se granátová jablka rodila divoce. Nic se nevyrovná ani místním obyvatelům, kteří se naučili využívat přírodní zdroje, aniž by svou aktivitou narušovali zdejší výjimečný ekosystém.

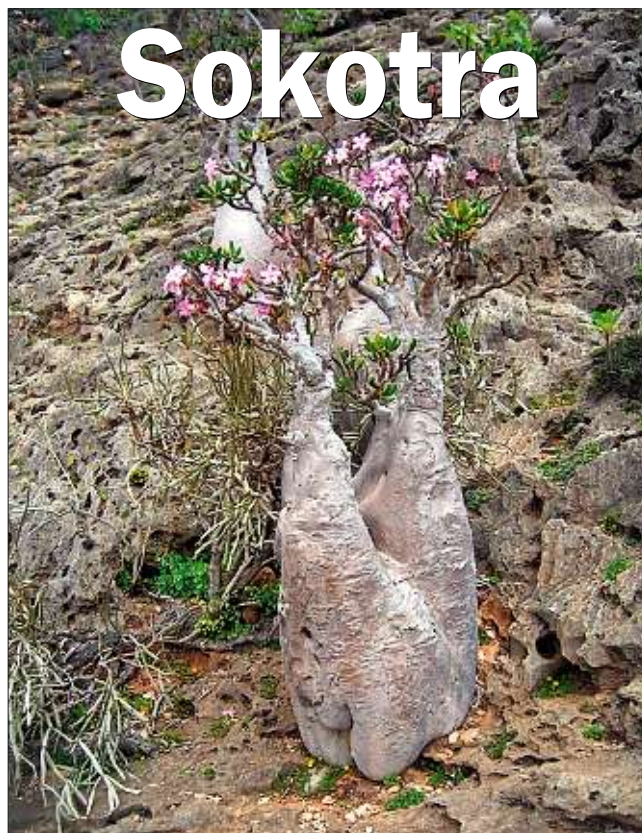

FOTO: ARCHIV

Jedinečný svět uprostřed oceánu

Velká část souostroví je výhradně písčiná a teploměr se tu šplhá k úporným teplotám. Ale nádherná krajina dává zapomenout na vedro: mořské vlny omývají neposkvrněné bílé pláže a mlhy mění pohoří Haggier v přepychové zelené louky a lesy, kde vrcholy 1600 metrů vysoké vytvářejí zdání, že se zařezávají do mraků. „Vzhledem k jejich geografic-

ké i politické izolaci jsou zdejší flora i fauna jedinečné na světě a zachovaly se výjimečným způsobem,“ upozorňuje Diccon Alexander, jehož profesionální zájem o botaniku a fotografování ho sem poutají už deset let. „Ale teď je ekosystém velmi zranitelný dopadem moderního rozvoje.“

V průběhu dějin byly ostrovy odříznuté po několik měsíců

v roce kvůli silným monzunovým větrům a rozbouřenému moři. Avšak před dvěma lety byla vybudována nová přistávací dráha a od té doby zájem leteckých společností roste. Návštěva Sokotry je stále atraktivnější výzvou pro turisty

Jazyk bez písma

Zhruba 40 tisíc obyvatel ostrovů mluví vedle arabštiny vlastním jazykem, jenž se ztrácí v temnotách času a nemá písmo. Lidé tu loví žraloky, pěstují palmy a teď mají i stáda koz a krav. Z lesů na výšinách přinášejí vonná dřeva či pryskyřici, jako je ta rudá z dračinců, využívaná tradičně při výrobě léčiv a při zdobení domorodé keramiky. V minulosti ji vysoce cenili Evropané jako barvivo – především v době renesance – a lak jedinečného lesku, vynikající pro italské housle.

Všechny jejich činnosti se řídí tradičními pravidly zachování přírody. Usilují o souhlas těch nejstarších – kácení stromů musí schválit vesnické rady a rybolov se sítěmi je v některých částech pobřeží zakázán.

S pomocí fondů OSN, pár evropských vlád a řady nevládních a ochranných organizací z mnoha zemí místní odborníci zkoumají a mapují ostrovy Sokotra, aby umožnili jemenské vládě například vyhlásit zde nejzranitelnější a biologicky nejrozmanitější kraje za národní parky, rezervace a oblasti zvláštního vědeckého zájmu.

Ekosystém v ohrožení

Ovšem rostoucí zájem turistů může skoncovat s veškerým úsilím o zachování původního rázu souostroví. „Zavádění rostlin a zvířat (hlavně domácích), budování studní a sběr zemědělských produktů může narušit křehký ekosystém,“ obává se Alexander. „Doufám, že obyvatelé budou moci zachovat své původní praktiky zacházení se zemí, aby zachovali její zdroje.“ Jedině tak zůstane Sokotra jedinečná. ●

Text publikoval španělský deník
El Mundo
(čtk)

INFORMACE

Souostroví Sokotra leží 250 km od pobřeží Somálska a 340 km od jižních břehů Arabského poloostrova v ústí Adenského zálivu. Vedle malých skalnatých ostrůvků zahrnuje větší ostrovy Samha, Abdal Kúrí, neobydlený Darsá a vlastní Sokotru, dlouhou 120 km a širokou 40 km.

www.socotraisland.org
www.ftiyemen.com/socotra.htm